

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK

Jegyzőkönyv

az Országos Erdészeti Egyesület igazgató választmányának Budapesten az egyesület székházában 1934. évi december hó 21-én tartott rendes üléséről.

Megjelentek: Báró Waldbott Kelemen elnök, Térfi Béla és gróf Teleki József alelnökök, Biró Zoltán ügyvezető, Ajtay Jenő, dr. Ajtai Sándor, Beyer Jenő, báró Biedermann Imre, borhii Borhy György, Czillinger János, gróf Esterházy Móric, Fekete Zoltán, gróf Festeticz Kristóf, Földvály Miksa, báró Inkey Pál, Kallivoda Andor, gróf Károlyi Gyula, Karsai Károly, Kovács Gábor, gróf Mailáth György, Mihalovits Sándor, Molcsányi Gábor, Nagyszalánczy Brunó, Onczay László, Osztroluczky Miklós, Papp Béla, Papp-Szász Tamás, örgfőf Pallavicini Alfonz Károly, Pászthory Ödön, báró Prónay Gábor, báró Prónay György, Rimler Pál, Schenkengel László, Sipos Antal, gróf Széchenyi Aladár, Takách Zsigmond, Urbánfy Ignác, Véssey Mihály, Vuk Gyula, gróf Zelenski Róbert vál. tagok és Lengyel Sándor segédtitkár.

Bárá Waldbott Kelemen elnök:

Üdvözlöm a megjelent urakat és az igazgató választmánynak a mai napra kitűzött ülését megnyitom.

Megállapítom, hogy a választmányi ülés határideje a választmányi tag urakkal megfelelő módon közölve lett és hogy az ülés a megjelent tagok számára való tekintettel határozatképes.

Távolmaradásukat kimentették: Ivanich Ferenc, Matusovits Péter, herceg Montenuovo Ándor, Róth Gyula választmányi tag urak.

A jegyzőkönyv hitelesítésére Beyer Jenő és Ajtay Jenő választmányi tag urakat kérem fel.

Mai választmányi ülésünk tulajdonképpen célja egy néhány, a közgyűlés elé kerülő tárgy előkészítése és egy javaslat, amelyet a választmányi tag uraknak már előzőleg megküldöttük.

Amint tudni méltóztatik, az erdőtörvényjavaslatot a törvényhozás képviselőháza már letárgyalta.

A tárgyalás részleteire az ügyvezető úr majd röviden ki fog térni.

Ugyancsak ő fogja a még tárgyalásra kerülő ügyeket is részletesen ismertetni.

Felkérem az ügyvezető urat, hogy jelentését terjessze elő.

Ügyvezető: Mindenekelőtt a földművelésügyi miniszter úrnak az Alföld fásítás kérdésére vonatkozó leiratát ismerteti. A földművelésügyi miniszter úr az egyesületnek ez ügyben tett előterjesztésére arról értesíti az elnökséget, hogy az Alföldfásítás végrehajtása érdekében a vezetés alatt álló minisztérium erdészeti csoportja az egész kérdést felölelő részletes tervet dolgozott ki, amely terv alapján az alföldfásítás, — évenként kerekén 11.000 k. holdnak beerdősítése és fásítása mellett, — mintegy 17 év alatt volna befejezhető. Ezt a tervet úgy a földművelésügyi miniszter úr, mint az összkormány magáévá tette és ennek megfelelően gondoskodás történt, hogy a terv értelmében foganatosítandó munkálatokhoz a szükséges hitelkeret az 1935—36. évre rendelkezésre álljon.

Ügyvezető javaslatára az igazgató választmány egyhangúan elhatározza, hogy a földművelésügyi miniszter úr az alföldfásítás megoldása érdekében tett intézkedéseiért, amelyek egy hosszú küzdelem eredményes befejezését jelentik, köszönetet mond, s hogy ezt a köszönetet az elnökség írásban tolmácsolja.

Ügyvezető: jelenti, hogy a hazai származású fűrészelt fa, valamint tűzifa szállítására engedélyezett fuvardíjkedvezmény határidejének egy évvel való meghosszabbítása ügyében az egyesület úgy a kereskedelemügyi, mint a földművelésügyi miniszter urakhoz, megfelelő felterjesztéssel fordult. A földművelésügyi miniszter úr az egyesület felterjesztése alapján a kereskedelemügyi miniszter úrhoz hasonló értelmű átiratot intézett.

Ezzel kapcsolatban arra kéri a választmányt, hogy mindazok a befolyással bíró választmányi tag urak, akik a kérdés kedvező megoldását a múlt évben is támogatták, szíveskedjenek a mostani sokkal erősebb küzdelemben ismét az egyesület mellé állni.

Ügyvezető ezután a m. kir. Kertészeti Tanintézet ifjúsági körének beadványát ismerteti, amelyben a kör nehéz anyagi helyzetére való tekintettel az „Erdészeti Lapok”-nak díjtalan küldését kéri.

Javaslatára az igazgató választmány az erdészeti kérdéseknek az ifjúság körében való propagálása érdekében az „Erdészeti Lapok” egy példányának a m. kir. Kertészeti Tanintézet Bereczki Máté köre részére való díjtalan megküldését egyhangúan elhatározza.

Ügyvezető ezután az Esterházy Hercegi Hitbizomány erdőigazgatóságának a beadványát ismerteti, amelyben az uradalom az import műanyagok fázisadóváltóságát tárgyaló 88.000/1934. P. M. számú rendelet módosítása ügyében, a pénzügyminiszter úrhoz intézett kérvényének az egyesület részéről a lehetőség szerint való támogatását kéri. **Ügyvezető** véleménye szerint a Hercegi Hitbizomány kérelmében az erdei fenyő fűrészárúra, bányafára és gömbfára, továbbá a faragott épületfára és szel-deszkára vonatkozóan előadottak mind száz százalékkal fedik a tényállást. Elismeri azt is, hogy a rendelet váltóság kulcsainak a fajsúlyban sokkal nehezebb és értékben sokkal kisebb erdei fenyőre való alkalmazása sérelmes a Hercegi Hitbizománynak Burgenlandban fekvő, főleg erdei fenyőből álló erdeire. Dacára annak, hogy a hercegi uradalomnak igaza van, mégsem tud a kérelem mellé állani, mert ez ellenkeznék azoknak a hazai erdőgazdaságoknak, köztük a hercegi uradalom magyarországi erdőgazdaságainak az érdekével, amelyek erdei-fenyő termeléssel foglalkoznak. A kérelem pártolását nem ajánlja.

Gróf Esterházy Móric hozzájárul ügyvezető javaslatához.

Az igazgató választmány egyhangúan ügyvezető javaslata értelmében határoz.

Ügyvezető közli, hogy a földművelésügyi miniszter úr gróf Jankovich Bésán Józsefnek az Országos Fagazdasági Tanács póttagságáról történt lemondását tudomásul vette s egyben arra kéri az egyesületet, hogy új póttagot jelöljön.

Ügyvezető javaslatára az igazgató választmány a póttagságra egyhangú határozattal Valla Ferenc földbirtokost jelöli.

Ügyvezető szomorú kötelességet teljesítve, bejelenti Gréger Géza ny. m. kir. főerdőtanácsosnak, alapító tagnak elhunytát.

Ügyvezető javaslatára az igazgató választmány egyhangú részvételének jegyzőkönyvi megőrkötését határozza el.

Ügyvezető javaslatára ezután az igazgató választmány Juris László, Kletz Károly, Kuthy István, Lovik Béla, Santner Jenő, Szivák István, Wagner Gyula, Schill Ferenc, Derszib Ödön, Kiss János, Vendel Aladár, Gyapay Jenő okl. erdőmérnököket és Lázár Géza építész, valamennyit ajánlja az ügyvezető, egyhangúan a rendes tagok sorába s a Magyarországi Kárpát Egyesületet ajánlja ugyancsak az ügyvezető az alapító tagok sorába iktatja.

Ügyvezető jelenti, hogy az erdészeti özvegyek és árvák részére az évenként juttatni szokott 700 pengő karácsonyi segílyt az elnökség az

idén is kiosztotta. Felhatalmazást kér arra, hogy még két nehéz helyzetben lévő özvegy részére, kiknek kérvénye elkésve érkezett, összesen 30—40 pengő segélyt kiutalhasson.

Az igazgató választmány egyhangúan ügyvezető javaslata értelmében határoz.

Ügyvezető ezután az új erdőtvénnyavaslat képviselőházi tárgyalásáról szóló jelentését terjeszti elő. Jelenti, hogy a legutóbbi választmányi ülés vonatkozó határozatát technikailag lehetetlen volt keresztül vinni, mert a képviselőház bizottságainak a javaslatát az egyesület csak elkésve kapta kézhez. Miután az idő rövidségére való tekintettel már szó sem lehetett a bizottság összehívásáról, a javaslaton eszközözendő módosításokat az elnökség a földművelésügyi minisztérium képviselőinek a bevonásával tárgyalta, báró Prónay György, gróf Esterházy Móric, báró Inkey Pál és báró Biedermann Imre vál. tag urakkal. A javasolt módosításokat emlékirat kíséretében megküldötték az összes képviselőnek. A javaslatokat báró Inkey Pál volt szíves a képviselőházban előterjeszteni. A javaslatok nagyobb részét a képviselőház el is fogadta. Végül megállapítja, ha száz százalékig nem is sikerült minden javaslatot érvényre juttatni, a magyar erdőgazdaság úgyszólván összes célkitűzéseit elérte.

Javasolja a tett intézkedések tudomásul vételét.

Egyhangúan tudomásul szolgál.

Gróf Esterházy Móric a Felsődunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesületnek azt a körlevelét teszi szóvá, amely szerint bizonyos körök oly kényszerrendszabályok behozatalára törekcsenek, amelyek célja minden magyar erdőbirtokost arra kötelezni, hogy 1. tűzifakészletének legalább a felét a Faforgalmi R. T.-nak adja el, 2. hogy fájának másik felét más vevőnek a hivatalos árnál magasabb áron ne adhassa el, 3. hogy a budapesti piacra csak a Faforgalmi kapjon kizárólagos monopóliumot. Nem tudja, hogy az egyesület ily értelmű átiratot kapott-e? Az a kérdése a vezetőséghez, hogy bír-e tudomással a tervről, s hogy elvileg lehetők tartja-e annak keresztül vitelét?

Miután az egyesület határozataival és a kormány nyilatkozatokkal ismételten leszögeztetett, hogy minden erdőbirtokos fájával szabadon rendelkezhetik, s hogy csak a túlkínálatot kívánják szabályozni és arról sohasem hallott, hogy kényszer-rendszabályokkal kívánják a tűzifát a Faforgalmi részére biztosítani, a fa árát maximálni és Budapestet ellátni, felveti a kérdést, van-e az egyesület vezetőségének tudomása ezekről a tervekről?

Báró Waldbott Kelemen elnök röviden válaszolva közli, hogy ily értelmű átirat az Egyesülethez nem érkezett. Így tehát nem is történhetett lépés, mely az egyesület állásfoglalását precizizozta volna. Hallomása szerint egy kívül álló szövetség panasszal fordult a Kereskedelmi miniszterhez Budapest faellátása dolgában és ebben a beadványban tett bizonyos javaslatokat. Utal arra, hogy mikor a kormány hozzájárulásával a tűzifáárak szabályozását gyakorlatikusan keresztülvitték, a kormánynak az volt a kikötése, hogy a fogyasztók felé árdragítás ne történjék. Panaszok merültek fel azonban, hogy a Faforgalmin kívül álló részéről árdragítás történt és ekkor úgy az Országos Erdészeti Egyesület, mint a Fagazdasági Tanácsban az a nézet alakult ki, hogy az ilyen drágulások nem állanak a birtokosok érdekében, mert egy esetleges ellenakció a nagynehezen elért árbiztosítást tehetné illuzórikussá. Elhatározták azért, hogy figyelni fogják az áralakulást és ha a spekuláció drágítana, javaslatot fognak tenni annak letörésére. Egyébként teljesen igaz, amit Öxcenciája említett, hogy igenis az Egyesület és annak vezetősége a Faforgalmi megalakítása során folytatott tárgyalásoknál azon az elvi állásponton állott, hogy a birtokos

szabadon adhatja el fáját, akinek akarja, ezt az álláspontját annakidején érvényesítette is.

Báró Prónap György a kérdéshez szólva, arra a nagy küzdelemre hívja fel a figyelmet, amely a kötött forgalom életbeléptetését megelőzte. Más kérdés az, hogy a szabad vagy kötött forgalom mellett foglaljunk-e állást. A maga részéről azonban mindig hangoztatta, hogy ha az egész világ a kötött forgalmat alkalmazza, akkor ez alól mi sem vonhatjuk ki magunkat. Nagy küzdelem árán értük el az eddigi eredményeket, amelyek mind a birtokosok érdekeit szolgálják. Természetes, ha új konstrukciót léptetnek életbe, úgy az élet mutatja meg a hibákat, amelyek javításáról azonban gondoskodni lehet és gondoskodni is kell. Ezért a Faforgalmi mai konstrukcióját sem tekinti megváltoztathatatlanak. A fogyasztót mindenestre meg kell védeni attól, hogy a kereskedelem kizsárolhassa. Egyoldalú gazdasági politikát nem szabad csinálni, már pedig a kereskedelem egy része itt meg nem engedett játékot űzött akkor, amikor a kormányt hónapokig félrevezette. Véleménye szerint a Fagazdasági Tanács kötelessége a fogyasztóközönség megvédése. Elgondolása etekintetben tovább megy, mint a Waldbott elnök által említett elvi felfogás, mert nézete szerint a legerélyesebben kell belenyúlni ebbe a kérdésbe, ha ezt tovább folytatják, mert nem szabad megengedni, hogy a kereskedelem egy kis része kárt okozzon a fogyasztóknak s a drágítás ódiúmat az erdőgazdaságra és a birtokosokra hárítsa.

Kéri, hogy az igazgató válaszmány a felvett kérdésben egyelőre ne hozzon határozatot.

Báró Inkey Pál közli, hogy a Felsődunántúli Egyesület felhívását ő is megkapta. Esterházy észrevételeit helyesli, sajnálattal kell azonban megállapítania, hogy az elnök válaszából nem tudta kivenni, hogy tényleg van-e ilyen tervzet, vagy nincs, s hogy az honnan indul ki? Ha volna, szükségesnek tartja, hogy a kérdéssel a válaszmány foglalkozzék.

Báró Waldbott Kelemen elnök ismételtén kijelenti, hogy az Egyesülethez semmiféle tervzet nem érkezett, mint elnök, más választ nem adhat. Hogy a kormányhoz mit adtak be, nem tudhatja. Annakidején meg lett állapítva, hogy a Faforgalmi köteles a neki önként felajánlott fát átvenni, s a birtokosok fájukat annak adhatják, akinek akarják.

Ez az akció biztosította az erdőbirtokosok részére a tűzifának megfelelő értékesítését és az erdőgazdaság jövedelmezőségét, egyúttal pedig egy árstabilizációt is kívánt elérni, anélkül, hogy a fogyasztási árak lényegesen emelkedtek volna. A birtokosság érdeke megkívánja, hogy a hatóságilag megállapított faárak betartassanak, és ez a felfogás, úgy az Országos Erdészeti Egyesület válaszmányában, mint az Országos Fagazdasági Tanácsban is egyhangú helyeslésre talált, és midőn ez a kérdés a közel multban tárgyalva lett, olyképen határoztak, hogy spekulációt figyelik és ha szükségesnek mutatkozik, a kellő rendszabályokról gondoskodnak ennek letörésére. Nem lát semmi indokot, ezen határozattól eltérni.

Báró Prónay György Inkey szavaira reflektálva, megismétli a már előbb elmondottakat. Miután semmiféle tervzet nincs, nézete szerint komoly alap hiányában kár a kérdéssel foglalkozni.

Gróf Esterházy Móric köszönettel vette a felvilágosításokat, amelyeket nagyon becseseknek tart. Annak megállapítása után, hogy a Felsődunántúli átirata az Egyesülethez nem érkezett be, kijelenti, hogy határozathozatal felesleges, ilyen indítványt nem tett, Prónay felfogásával etekintetben száz százalékig egyetért. Az Országos Erdészeti Egyesület határozatának komolysága érdekében lehetetlennek tartja, hogy a tavalyi közgyűlés elnöki megnyitójában a közgyűlésen s az idei júliusában tar-

tott választmányi ülésen elhangzott határozatokkal ellentétben, az Egyesület most más álláspontot képviseljen. Taktikailag szerencsésnek tartja, hogy erről a tervről az erdőtörvényjavaslat tárgyalása előtt nem volt szó, mert ez magában elég lett volna arra, hogy a javaslat síma keresztülvitelét megakadályozza. A kérdés második részét illetően, egyetért azzal, hogy még a látszatát is el kell háritani annak a felfogásnak, mintha a birtokosság érdekében állana az árdragítás a fogyasztókkal szemben, mert nyilvánvalóan érdeke ellen cselekszik, ha árdragító tendenciába beleme-
gy.

Papp Béla a maga részéről hozzájárul ahhoz az irdítványhoz, hogy a felmerült kérdést az igazgató választmány ne tárgyalja. Az igazgató választmány megnyugtatóra bejelenti, hogy ily természetű beadvány a földművelésügyi minisztériumhoz nem érkezett. Egyébként is elképzelhetetlenek tartja, hogy egy kézbe összpontosítsák a faértékesítést.

Osztrólczy Miklós a maga részéről szintén hozzájárul, hogy a választmány ne foglaljon állást etekintetben. Hogy a különböző tervezetek honnan erednek, nem tudja. Tény, hogy az árdragítás se az erdőbirtokos, se a fogyasztó érdekében nem áll. Annakidején, mielőtt a Faforgalmi megalakult, azok a kereskedelmi cégek, amelyek a munkálatokban részt vettek, arra gondoltak, ha olcsóbban adják a fát, a Faforgalmi nem fog vásárolni. Tudomása van róla, hogy a Faforgalmin kívül álló cégek az utóbbi időben magasabb áron értékesítették a fát, mint a Faforgalmi, amivel azt akarják elérni, hogy ha drágább árak lesznek, előidézze a bukást. A döntő az, hogy az erdőgazda elérje a célját. Konstatálja, hogy a drágaságot nem a Faforgalmi, hanem a szabad kereskedelem idézte elő. A maga részéről azon a nézeten van, hogy ha ennek a szüksége felmerül, a jelenlegi rendszeren változtatni is kell, de az erdőgazdaság érdekeit a spekulációnak áldozatul adni nem szabad.

Báró Waldbott Kelemen elnök a vitát arra való tekintettel, hogy sem a kormányhoz, sem az egyesülethez ebben az ügyben beadvány nem érkezett, bezárja. Teljesen egyetért Esterházyval, hogy sem a spekulációt, sem az ármeleést nem tartja az erdőbirtokosok érdekében állónak s kijelenti, hogy szükség esetén védekezni fognak. Állásfoglalást most nem tart szükségesnek.

Ügyvezető ezután előterjeszti a bizottsági jelentést a gazdatiszti törvényjavaslatról. A törvényjavaslatot magát, a kérdés fontosságára való tekintettel, kinyomatta és az összes tagoknak szétküldötte. A bizottság jelentése a következő:

„Tiszelt Igazgató választmány! A földművelésügyi minisztérium előtt fekvő és a gazdatisztek jogviszonyainak szabályozására, valamint gyám- és nyugdíjintézetük megszervezésére vonatkozó törvényjavaslatot a bizottság beható tárgyalás alá vette és arra vonatkozólag a következő javaslatot terjeszti a t. Igazgató választmány elé:

A jogviszony szabályozására vonatkozó rendelkezésre első öt §-ával, amelyek a gazdatiszt kötelező alkalmazására vonatkoznak, mint az erdőgazdaságot nem érintőkkel, a bizottság nem foglalkozik.

Egyebekben a tervezet a 6—29. §-aiban foglaltakkal nagyjában egyetért, csupán egyes részletek megfelelő módosítását tartja szükségesnek.

Nem ért egyet a bizottság a 6. §. 3—4. bekezdésének intézkedéseivel, amelyek már a törvény alapján bizonyos intézkedési jogot állapítanak meg a gazdatiszt részére és a birtokos felelősségét a gazdatiszt bizonyos ténykedéseivel szemben.

A bizottság véleménye szerint a hatáskört a birtokos és az erdőtiszt között létrejött megállapodásnak kell szabályoznia.

Minden ezen túlmenő intézkedésért egyénileg és anyagilag az erdő-tisztnek kell felelnie.

Az ötödik bekezdés rendelkezéseit — az első és utolsó mondat kivételével — szintén nem tartja a bizottság megfelelőeknek, mert igen erősen beavatkozik a munkaadó és munkavállaló között kötendő megállapodás szabadságába.

A hatodik bekezdés, a bizottság véleménye szerint, nem szabályozza eléggé a természetbeni járandóságok értékének megállapítását.

Nem tudja ugyanis a bizottság elfogadni azt az álláspontot, hogy munkaadó és munkavállaló között felmerült vitás kérdésben bármelyik fél érdekviseletének a véleménye legyen irányadó.

A 11. §. második bekezdésében foglalt kikötésekkel sem érthet a bizottság egyet.

Bármennyire szükségesnek tartja is, hogy az erdőgazdaság szakértő közegei a közigazgatási és egyéb közeletben is részt vegyenek, mégis a munkaadó elbírálása alá kívánja bízni azt, hogy vajjon vállalt kötelezettségeinek ellátásában az ilyen elfoglaltság az alkalmazottat gátolja-e vagy sem. Igaz ugyan, hogy a törvényben ez a kikötés bennfoglaltauk, mégis aggályos az, hogy a törvénybe felvett ilyen rendelkezés értelmezése esetleg a bíróság elé kerülő vitákra adjon okot.

A 12. és 13. §-ban nem látja a bizottság elég tisztának a szövegezést sem a betegség, sem az egyéb akadályoztatásokat illetőleg.

A bizottság véleménye szerint, ha a törvény 13. §-a betegség vagy fontos családi körülmények, haláleset, stb. következtében előálló akadályoztatást kívánja a szolgálat teljesítését gátló körülmény gyanánt figyelembe vétetni, akkor ezt ebben a formában meg is kell tennie.

Ugyancsak teljesen általános jellegű és igen sok vitára adhat okot a 19. §-nak az az általános kitétele, hogy a birtok állagában vagy kezelésében beállott lényeges változás esetén a megkötött szerződés a lejárat határidő előtt is felmondható.

Ezek helyett is célszerű volna pontosabban meghatározni azokat az eseteket, amikor a szerződés ilyen formában való felbontásának helye van.

A 20. §. d) pontjához a következő kiegészítést javasolják: „Vagy azokat nem teljesíti”, mert az amerিকázás egyértelmű a szolgálat kifejezett megtagadásának.

Az Országos Gyám- és Nyugdíjintézetre vonatkozó törvénytervezetnél a bizottság nem illesztette javasolt módosításait az egyes §-ok keretébe bele, mert hiszen fenntartani kívánja a törvény szövegezőjének a lehetőségét arra, hogy ezeket a módosításokat a legmegfelelőbb helyre illesztesse be.

Ezekre vonatkozólag a bizottság a következő észrevételeket teszi:

Kívánatosnak tartja annak a törvényben leendő biztosítását, hogy amennyiben ezt úgy a munkaadó, mint az alkalmazott egyaránt kívánják, mindketten a Nyugdíj Intézet rendes tagjai közé léphessenek be.

A bizottság véleménye szerint módot kellene nyújtani arra is, hogy ha a birtokos a Nyugdíjintézet kötelékébe belépni nem hajlandó, az erdő-tiszt beléphessen rendes tagnak azzal a kikötéssel azonban, hogy a tagdíj kivetésénél alapul szolgáló összeg nagyságát bizonyos határok között maga szabhassa meg, s az egész járulék kivetését vállalja magára.

Célszerűnek tartaná a bizottság azok részére, ahol bizonyos mértékű nyugellátást már maga a munkaadó is biztosított az alkalmazott részére, kettős lehetőség megnyitását.

Egyrészt azt, hogy közös akarattal megfelelő díjtartalék befizetése esetén az addig szerzett nyugdíjjogosultság kielégítését is atnáríthassák a pénztárra.

Amennyiben az alkalmazott a nyugdíjra semmiféle járulékot nem fizetett és a munkaadó úgy a díjtartalék, mint a szabályszerű díjak befizetését magára vállalja, az esetben a kötelezettség az alkalmazott hozzájárulása nélkül is átruházható legyen a munkaadó bizonyos mértékű szavatosságának fenntartásával.

Másodsorban megnyitni óhajtani azt a lehetőséget, hogy ha a birtokos és alkalmazott a közöttük fennálló megállapodást bolygatni nem kívánják, akár közös egyetértéssel, akár az alkalmazott egyedül bizonyos öszszegszerű határhoz kötött többlet nyugdíjra szerezhessen megfelelő feltételek mellett jogot s így az intézmény a nyugdíjpótló szervezet szerepét is ellássa.

A biztosítási járuléknak az évi fizetés 12%-ával történő megállapítását a bizottság helytelennek tartja, mert hiszen ez csak a biztosításra kötelezettek vagy biztosíthatók pontos statisztikájának ismeretével állapítható meg.

A megterhelést első tekintetre nagyinak látja a bizottság, mert hiszen az adminisztrációs költségek megfelelő csökkentése esetén ennek legalább 80%-a tartalék gyanánt keil, hogy maradjon.

A részletkérdések közül a bizottság nem tartja indokoltnak a 12. §. b) pontjának második bekezdését, amely a férj és feleség között lévő nagyobb korkülönbség esetére teljesen különleges elbánást állapít meg, de ugyanennek a §-nak az e) pontját sem, amely több ellátásra jogosult esetén az arány-megállapítást teljesen az Intézet igazgatóságára bizza.

Túl erősnek tartja a bizottság a 13. §. első bekezdésének a rendelkezését is, amely a 10 évnél nem hosszabb szerződéseket egyszerűen hatálytalanítja.

A 17. §. 1. pontjának negyedik bekezdését szintén nem tartja méltányosnak a bizottság, mert a fizetésemelkedéstől számított 1 éven belül bekövetkező elhalálozás legfeljebb arra jogosítja az Intézetet, hogy a díjtartalék hátralevő részeit a magasabb nyugdíjból levonhassa, de nem arra, hogy ezen a címen kisebb összeg után fizessen nyugdíjat, mint amennyi után esedékes díjakat már fölvelt.

A 47. §. feljogosítja a kormányt a díjak felemelésére vagy leszállítására. Eltekintve attól, hogy a 12%-os díjtételt már magában is aggodalommal látja a bizottság, feltétlenül szükségesnek tartja ilyen határozatok előtt az érdekképviseletek meghallgatását is.

A többi részletkérdést illetőleg a bizottság külön javaslatot nem tesz, de azt javasolja a tisztelt igazgatóválasztmánynak, intézzen ilyen értelmű általános felterjesztést a földművelésügyi miniszter úrhoz és kérje öccellenciáját arra, hogy amennyiben a javaslatot a törvényhozás elé viszi, a minisztériumban megállapítandó tervezet szövegét méltóztassék a betervezés előtt 15—20 napra az egyesületnek kiadni, a részletekhez való hozzászólás céljából.

Ügyvezető a bizottság javaslatának elfogadását ajánlja s egyben javasolja, hogy a vezetőség ily értelmű felterjesztés elkészítésével bizas-sék meg.

Báró Prónay György a kérdéshez szólva közli, hogy a törvényjavaslat, amellyel a bizottság foglalkozott a gazdatiszti egyesületnek a javaslat. A három részből álló tervezettel az OMGE által kiküldött bizottság is foglalkozott már. Reméli, hogy a bizottság oly javaslattal fog jönni, amely az ellentétes érdekeket át fogja hidalni. A kérdésre vonatkozó véleménye a következő: a tervezet harmadik része az erdőmérnöki kar szempontjából tárgyaltan. A gazdatiszti kamara felállítása egyelőre el lett ejtve. Foglalkozni kell azonban a második résszel, amellyel szem-

ben aggályai vannak s amelyet a mai viszonyok között keresztül vihetőnek nem tart. A kérdést, véleménye szerint, jól meg lehet oldani egy magánbiztosító intézettel és pedig sokkal olcsóbban, mint egy magán-nyugdíjintézet felállításával. Attól tart, ha a gazdatisztek részére külön nyugdíjintézetet állítanak fel, úgy annak igen nagy adminisztrációs költségei lesznek, amit a mai viszonyok között a gazdaságok nem bírnak el. Ezért a leghatározottabban ellenzi egy külön nyugdíjintézet felállítását. Leghelyesebb lenne, ha a gazdatisztek a legalkalmasabbnak talált magánbiztosító intézettel egyeznének meg nyugdíjbiztosításra. Felhívja egyben a választmány figyelmét a 16. §-ra, amelyre véleményt nem hallott. A birtokos felmondása esetén a gazdatisztnak oly magas végkielégítés jár éspedig minden évi szolgálat után egy havi fizetés, amelyet a birtokosok a mai viszonyok között megfizetni képtelenek. A mai gyenge terményárak mellett is 6000—8000 pengőre megy fel a gazdatiszt fizetése, kérdi, melyik birtokos képes ily nagy összegek fizetésére. A tervbevett végkielégítést túl súlyosnak tartja. A maga részéről a régi Darányi-féle törvénynél állana meg. Nagyon kell vigyázni, ha ily szociális törvényt csinálnak, mert ha az intenció helyes is, hogy a gazdatisztek elhelyezéséről gondoskodás történjék, nagyon fél, hogy épp ellenkező hatás lesz a eredmény, mert alig lesz uradalom, amelyik ilyen körülmények között gazdatisztet tud majd alkalmazni. Ha túl nagy terheket rónak a gazdaságokra, akkor azok lehetőség szerint kevés tisztet fognak alkalmazni.

Végeredményben a Kamara tárgytalan, a nyugdíjintézet felállítását ellenzi, a gazdatiszti jogviszony tekintetében a bizottság javaslatát elfogadja, a 16. §-nál kéri a javaslatnak a mondottak értelmében való kiegészítését. Tekintettel továbbá arra, hogy az OMGE is foglalkozik a törvényjavaslattal, javasolja, hogy az igazgató választmány a határozatot tegye át az OMGE-hoz.

Báró Inkey Pál a konkluziót nem teheti magáévá s bár örömmel hallgatta Prónay hozzászólását, mégis kívánatosnak tartaná, hogy az igazgatóválasztmány ma ebben a fontos ügyben ne hozzon határozatot. Javasolja, hogy a bizottság javaslatát foglalják írásba és küldjék szét a választmányi tagoknak, hogy a legközelebbi választmányi ülésen foglalkozhassanak a kérdéssel.

Ügyvezető megemlíti, hogy a bizottság javaslatának szétküldése, miután a bizottság tegnapelőtt foglalkozott a kérdéssel, technikailag lehetetlen volt. Megállapítja, hogy a tervezettel szemben már most is számos aggály merült fel a 16. §-nál, bizonyos maximális határ bevételét tartja szükségesnek.

Báró Prónay György fenntartja, amit mondott. Bár helyes, hogy a felmondás ideje alatt munkát kell teljesíteni, példákat sorol fel annak igazolására, hogy a birtokos ma képtelen a tervezetbe foglalt súlyos feltételeket teljesíteni. Véleménye szerint a Darányi-féle törvénynél meg kell állni. Inkey javaslatát elfogadja s javasolja, hogy a választmány határozatát azután tegyék át az OMGE-hoz.

Papp-Szász Tamás Prónayval mindenben egyetért. A felmondási időt illetőleg a javaslatot túl szigorúnak tartja, mert az nagyon sok birtokost gondolkodóba fog ejteni, hogy gazdatisztet alkalmazzon-e. A Darányi-féle törvény erre nézve nagyon helyesen stipulálta az egy évet. Egyébként Inkey javaslatát elfogadja.

Báró Biedermann Imre, mint az OMGE-nak a javaslat tárgyalására kiküldött bizottságának tagja, teljesen Prónay álláspontjára helyezkedett s a Darányi-féle megoldás mellett foglalt állást, mely tudomása szerint 6 hónap. Attól tart, hogy a kérdés tárgyalása nagyon hosszúra fog nyulni,

ha ismét a választmány elé kell terjeszteni, mert az OMGE-nál a tárgyalásokat rövidesen befejezik. Véleménye szerint az OMGE-t fel kellene kérni, hogy a javaslat tárgyalásán részt vehessünk és a kérdés letárgyalására néhány tagot kellene az OMGE bizottságába delegálni.

Gróf Eszterházy Móric közbevetőleg a „Köztelek” idei 101. számára hívja fel a figyelmet, és azon aggodalmának ad kifejezést, hogy a contentplált terhek igazolni fogják a cikkírókat. Különböen egyetért Prónay és Inkey bárókkal.

Báró Waldbott Kelemen elnök a vitát bezárja. Felteszi a kérdést, hogy a választmány Inkey javaslatát fogadja-e el, vagy a kiküldött bizottság javaslatát fogadja el a Prónay által mondottak kiegészítésével? Ezt memorandumba lehetne foglalni és az OMGE-nak megküldeni. Ha Inkey javaslata mellett történik a döntés, akkor azt sokszorosítani kellene s a következő választmányi ülés elé vinni.

Báró Inkey Pál úgy véli, hogy a kérdés fontosságára való tekintettel az OMGE-nál haladékok lehetne kikészítőlni.

Báró Prónay György hozzájárul Inkey javaslatához azzal, hogy január hó első felében tartassék választmányi ülés.

Báró Inkey Pál javasolja, hogy a mai ülésből kifolyólag írjanak át az OMGE-nak.

Ügyvezető a közbeeső ünnepekre való tekintettel átirat helyett arra kéri Biedermann, hogy rövid úton közölje az OMGE-val, hogy az egyesület ebben az ügyben választmányi ülést tart, s hogy az egyesület megbizottjait vonja be a tárgyalásokba.

Báró Prónay György vállalkozik a kérdés tolmácsolására. Nem tartja valószínűnek, hogy lekéssük.

Báró Waldbott Kelemen elnök határozatilag kimondja, hogy a bizottság jelentése a felszólalásokkal kiegészítve, meg lesz küldve a választmányi tagoknak, s hogy januárban a kérdés letárgyalására választmányi ülést kell összehívni.

Báró Biedermann Imre kérésére az igazgató választmány egyhangúan az ügyvezetőn kívül báró Inkey Pál és Karsay Károly vál. tagokat delegálja az OMGE bizottsági tárgyalásaira.

Ügyvezető áttérve a nyugellátásra nem jogosult egyesületi alkalmazottak végkielégítésének szabályozásáról szóló javaslat tárgyában kijelenti, hogy az ő javadalmazása nem érinti ezt kérdést, de szó van a pénztáros, a segédtitkár, az irodavezető, egy gépiprózó és egy altiszt javadalmazásáról.

Az idő előrehaladottságára való tekintettel azonban javasolja, hogy ezzel a kérdéssel is a következő választmányi ülésen foglalkozzanak, az adatokat rendelkezésre fogja bocsátani.

Az igazgató választmány ilyen értelemben határoz.

Ügyvezető ezután Rácz Béla földbirtokosnak új vadásztörvény alkotására vonatkozó indítványát ismerteti. Javasolja oly intézkedések felvételét, melyek a vadkárok megakadályozására s főképpen azok rendelkezésére szolgálnak.

Ügyvezető közli, hogy a vadkárkérdéssel az egyesület már három évvel ezelőt foglalt, s hogy az Erdészeti Lapokban erről cikksorozat jelent meg. Az egyesület érdeke, hogy a kérdés megfelelő formában rendeztessék. Javasolja, hogy a vezetőség bizassék meg, hogy a vadászati érdekeltségekkel érintkezésbe lépve, módot keressen a kérdés megfelelő rendezésére.

Gróf Esterházy Móric véleménye szerint, ha a miniszter a ház atmoszféráját alkalmasnak tartaná, foglalkozna a kérdéssel. Helyesli ügy-

vezető javaslatát, hogy a vadászati érdekeltségekkel szoros kapcsolatban kell a kérdést rendezni.

Az igazgató választmány egyhangúan a javaslat értelmében határoz.

Bárá Waldbott Kelemen elnök arra való tekintettel, hogy a miniszter úr a délutáni közgyűlésre eljön, arra kéri a tagokat, hogy pontosan megjelenni sziveskedjenek.

Több tárgy nem lévén, az ülést berekeszti.

Jegyzőkönyv

az Országos Erdészeti Egyesületnek Budapesten 1934. évi december hó 21-én az Egyesület székházában tartott közgyűléséről.

Megjelentek: Ááron Oktavián, Áács Ferenc, Ághfalvy Imre, Ájtay Jenő, Áitai Sándor dr., Álberti János, Áálint Ferenc, Áalogh Ernő, Áárány Károly Etele, Áarkóczay István, Áarsi Nándor, Áártfay Béla, Áartha Dezső, Áartha Gyula, Áéky Ferenc, Áencze Pál, Áérczy László, Áeyer Jenő, Áiedermann Imre br., Áirő Zoltán, Álazsek István, Áogyay Gyula, Áotos Géza, Áotos Sándor, Áraxatoris Zoltán, Áebe József, Ásabán István, Áseke Lajos, Áseleji József, Ásep Béla, Ásernay Antal, Ásóka József, Áercsényi István, Áerszib Ödön, Áezső Zsigmond, Áiák Ödön, Áietl Gusztáv, Áobó Jenő, Áoroszlai Gábor, Ábergényi Samu, Ágli István, Áegy József, Áerőss Gyula, Áarkas Jenő, Áazekas Ferenc dr., Áekete Zoltán, Áestetich Kristóf gr., Áorster Imre, Áöldes Károly dr., Áöldváry Miksa, Áurcher János, Áellért József, Áerencsér István, Álóser Dezső, Áróhmann Károly, Áyapay Jenő, Áyarmathy Endre, Áajdu János, Áaracsi Lajos, Áarmath Ernő, Áartay Henrik, Áéjj János István, Áendrey József, Áepke Artur, Áellős Gyul, Áorváth Andor, Áorváth Dénes, Áorváth Miklós, Ánkey Pál br., Áeszenszky Ferenc, Áuriss László, Áachelmann Ottó, Áakas Ödön, Áállay Árpád, Áagykállói Áállay Miklós dr., Áallivoda György, Áálmán Béla, Áaltenbach Ferenc, Áarczag Gusztáv, Áardos Áálmán, Áarsay Károly, Áeiner Rezső, Áevecsényi Mihály, Áemény Lajos, Áerner Ede, Áirály Lajos, Áiss János, Áolossváry Andor, Áósa Gyula, Áovács Árpád, Áovács Gábor, Áovács Jenő, Áovácsik Dezső, Árall János, Árassay Ágoston, Árause Dezső, Áitéz Áristófy Gyula, Árizmanits Ferenc, Áuthy István, Áleicht Ottó, Áengyed Sándor, Áengyel Viktor, Álippóczy Béla, Áloványi Heribert, Álovik Béla, Álukács Endre, Álukács Károly, Álutonszky Ernő, Álux Zoltán, Ámaczkó István, Ámagyar Pál dr., Ámárffy Elemér, Ámárk Pál, Ámaróthy Émil, Ámarschall Ernő, Ámattyasovszky Émil, Ámayer Aurél, Ámészáros Béla, Ámihalovics Sándor, Ámikódy András, Ámilota Erik, Ámolcsány Gábor, Ámutnyánszky Jenő, Ánagy Ágoston, Ánagy László, Ánagy Mihály, Ánagyshalánczy Brunó, Áneményi Ferenc, Áonczay László, Áorbán László, Ávitéz Ártutay Pál, Áosztroluczky Miklós, Ápallavicini Álfoncz Károly örgróf, Ápapp Béla, Ápárnai Áttila, Ápászthory Ödön, Áplatthy Béla, Ápolgár László, Áporga Andor, Áprónay Gábor br., Áquirin Leó, Ávitéz Árab János, Ávitéz Árábay Gyula, Árappensberger Andor, Áréz Endre, Árichter György, Áriedl Gyula, Árimler Pál, Árochlitz Béla, Árohosy Samu, Ároth Flóris, Árózsahegyi Antal, Árusznyák Győző, Ásallai József, Ásantner Jenő, Áschanczer Pál dr., Áschill Ferenc, Áschillinger-Márkosi Béla, Áschivetz Ferenc, Áschmied Ernő, Áseemann György, Áselmeczy Mihály, Ásimonkai Ferenc, Ávitéz Ásimonkai Gyula, Ásipos Antal, Ásuhajda Dénes, Ászabó Benedek, Ászabó Sándor dr., Ászecsődi József, Ászeghalmi Ferenc, Ászékács Vince, Ászeles István, Ászeőts Béla, Ászigetthy Béla, Ászigyártó Zoltán, Ászilágyi Ernő, Ávitéz Ászilágyi Álosvay Lajos, Ászivák István, Ászmodich

Kázmér, Szy Dénes, Takács Zsigmond, vitéz Telgárthy Jenő, Teleki József gr., Térfi Béla, Tersztyánszky László, Tiles János, Timár Gyula, Tóth Bódog, Tóth Ince, Urbánfy Ignác, vitéz Ujváry Géza, Váradi Sándor, Velics Gyula, Vendel Aladár, Vermes Imre, Vécsey Ferenc, Vuk Gyula, Wágner Gyula, Waldbott Kelemen br., Wiederkehr József dr., Witt Lajos, Ládi-Wittenberger Géza, Zólomy Imre, Zsák Lajos, Zsombori Ignác és sokan mások.

Báró Waldbott Kelemen elnök: Üdvözlöm a megjelenteket és az Országos Erdészeti Egyesületnek a mai napra kitűzött rendes közgyűlést megnyitom.

A jegyzőkönyv hitelesítésére Kallivoda Andor és Hepke Artur urakat kérem fel.

Megállapítom, hogy a közgyűlés határidejéről és tárgysorozatáról minden egyes egyesületi tag külön meghívóval nyert értesítést és ezenkívül a meghívót a napilapok és az Egyesület közlönye útján is közhírré tettük és hogy a közgyűlés a megjelentek számára való tekintettel határozatképes.

Mindenekelőtt mély tisztelettel és őszinte örömmel üdvözlöm körünkben az Egyesület és az ország egész erdőgazdasági érdekeltsege nevében a jelenlévő m. kir. földművelésügyi miniszter urat: dr. nagykállói Kállay Miklós Ónagyméltóságát, aki ezen — erdőgazdasági szempontból történelmi ülésünk tényét és súlyát személyes megjelenésével emelni kegyeskedett. Nagyméltóságod avval, hogy benyújtotta a várva-várt új erdőtörvényt az országgyűlésénél, nemcsak hogy teljesítette a magyar erdőgazdák összességének régi vágyát, hanem ezen cselekményével mulhatatlan betűkkel véste be a nevét a magyar erdőgazdaság aranykönyvébe. Nagyméltóságod már eddig is több ízben segítségére sietett a magyar erdőgazdának és most is megértette ostromló szavát, felkarolta a magyar erdők ügyét és most készül beiktatni Európának talán a legmodernebb, legalaposabb és legszakszerűbb erdőkodexét a magyar törvénytarba. Mostani megjelenésével pedig — mert hiszen földművelésügyi minisztert körünkben üdvözölni a multban alig volt szerencsénk — ismét tanujelét adta annak, mily nagy jelentőséget tulajdonít a magyar erdőgazdaságnak és hogy ezt a hazai őstermelésnek egyik legfontosabb tényezőjének méltatja. Mindezekért a magyar erdőgazdák nevében hálás szívvel köszönetet mondván, őszinte, nagy örömmel üdvözlöm Nagyméltóságodat körünkben! (Élénk éljenzés.)

Van szerencsém egyúttal a tisztelt közgyűlés tudomására hozni, hogy a Magyar József Műegyetem bánya-, kohó- és erdőmérnöki karát Fekete Zoltán egyetemi nyilvános rendes tanár, prodékán úr,

a Budapesti Mérnöki Kamarát Balogh Ernő és Nagyszalánczy Bruno választmányi tag urak,

a Magyar Mérnökök és Építészek Nemzeti Szövetségét Papp Béla miniszteri tanácsos elnök, Szmodics Kázmér főtitkár s Tóth Imre titkár urak,

az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesületet Róth Flóris elnök, dr. Quirin Leó és Tiles János alelnökök és Schivetz Ferenc titkár urak,

a Tiszajobbparti Vármegyék Erdészeti Egyesületét Onczay László fő-erdőtanácsos úr, az Egyesület ügyvezető alelnöke,

a Délunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesületet és Pécs város közönségét vitéz Rábay Gyula úr, Pécs város erdőmestere,

a Pécsi Püspöki és Szekesegyházi Uradalmat Kolossváry Andor uradalmi erdőtanácsos úr,

a Pécsi Káptalani Uradalmat Lutonszky Ernő főerdőmérnök úr képviselik.

A megjelent képviselő urakat melegen üdvözlöm, s ezúton is köszönöm Egyesületünk ügyei iránt tanúsított szíves érdeklődésüket.

Tisztelt Közgyűlés!

Talán némileg szokatlannak látszik, hogy az Egyesület egy naptári év keretén belül már másodízben tart közgyűlést. Ennek a közgyűlésnek a megtartását azonban az egyéb kisebb teendőkön kívül okvetlenül szükségessé tette az a körülmény, hogy az új erdőtörvény a törvényhozás képviselőházában letárgyalást nyert és minden reményünk megvan arra, hogy ezt a törvényhozás egyéb tényezői is rövid időn belül elfogadják.

Már közel 25 évre nyúlik vissza a magyar erdőgazdaságnak az a kívánsága, hogy az erdészeti jogalkotás terén az érvényben álló régebbi erdőtörvények megfelelő módosítást nyerjenek, a mutatkozó hiányok pótoltsanak és hogy a mai változott viszonyoknak megfelelőbb törvénnyel cseréltessenek ki.

Nem vont le ez a kívánság és nem is akart levonni semmit, azoknak a nagyoknak az érdemeiből, akiknek elgondolása révén és fáradhatatlan munkája nyomán régebbi erdészeti törvényeink megszülettek.

Hiszen ezekbe a törvényekbe beiktatták mindazokat a rendelkezéseket, amelyek az ország akkori gazdasági viszonyai között helyesek és szükségessé voltak s amelyeket az akkori gazdaságpolitikai viszonyok között törvénybeiktatni lehetett. És azt hiszem, hogy a magyar erdőgazdaság ez a három nagyja, akiknek képei itt letekintenek ma ránk, Diváld, Wágner és Bedő, csak örömmel vennének tudomást arról, hogy megkezdett művüket tökéletesebb és korszerűbb átépítéssel a most hozott erdőtörvényben újabb diadalra vittük.

Méltóztassék ezért megengedni, hogy mielőtt a magyar erdőgazdaságnak erre a sorsdöntő eseményére, az új erdőtörvény megalkotására áttérnénk, hálás kegyelettel és elismeréssel hajtsam meg a magyar erdőgazdaság zászlóját azok előtt, akik az eddig érvényben volt erdészeti törvényeink megalkotásában és becsületes végrehajtásában résztvettek.

Kötelességünk ez a multtal szemben, mert csak ezen a multon és ezeken a törvényes rendelkezéseken épülhetett fel erdőgazdaságunk azon helyzete, amely kitermelte az új erdőtörvény iránti óhaját és azt a közvéleményt, amely annak elfogadását eredményezte.

Tisztelettel javasolom ezért, hogy ennek a sorsdöntő eseménynek az ünneplését avval kezdjük el, hogy a magyar erdőgazdaságnak ezt az elismerését és háláját a multtal szemben, jegyzőkönyvbe iktassuk.

Tisztelt Közgyűlés!

Méltóztassék megengedni, hogy most, amikor a multtal szemben fennálló erkölcsi kötelességünknek eleget tettünk, áttérhessek a mai helyzet méltatására.

Úgy érzem, hogy a mai nap ünnepe az egész magyar erdőgazdaságnak.

Ünnepe nemcsak azért, mert az erdőgazdaságnak egy közel negyedszázados kívánsága jutott a megvalósításhoz közel, de ünnepe azért is, mert ezen kívánság teljesülésének módja joggal bíztat arra, hogy évtizedekre biztosítva lesz a magyar erdőgazdaság sorsa.

Ismeretes a tisztelt Közgyűlés előtt, hogy az utolsó mésfél évtized alatt alig mult el választmányi, vagy közgyűlés nélkül, hogy az új erdőtörvénytervezet elkészítését az érdekeltekkel való letárgyalását, a törvényhozáshoz való benyújtását ne sűrgettük, ne kértük, ne követeltük volna.

Közgyűlési határozatok, emlékiratok, felterjesztések, propaganda-füzetek jelentek meg évről-évre s az Egyesület kívánsága szóhoz jutott a törvényhozás mindkét házában.

Hosszú ideig eredmény nélkül.

E helyett a régi törvények hiányainak pótlására rendeletek jelentek meg. Mai napig háborús intézkedések maradtak érvényben, amelyeknek a magyarázata azonban elég gyakran változott, sőt amelyeknek végrehajtása az ország különböző részein nem volt egységes és teljesen összhangban lévő.

Pedig ha valahol, úgy az erdőgazdaságban nem lehet rövid időnként változó irányelvek és rendelkezések alapján dolgozni.

Ez a konzervatív gazdasági ágazat csak olyan törvényes intézkedések alapján dolgozhat nyugodtan és érhet el számottevő, a magyarság érdekében is fontos eredményeket, amelyek birtokos és intézőhatóság teendőit, jogait és hatáskörét egyaránt pontosan írják körül s emellett elég rugóknak arra, hogy a gazdasági élet fejlődése során felszínre kerülő változó követelményekhez idomítani lehessen a végrehajtás módozatait.

És még egy fontos alapelv:

megnyugvást csak olyan gazdasági vonatkozású törvény kelthet, amelyik módot ad az érdekelt gazdasági ágazatnak arra, hogy a magá véleményét, állásfoglalását a hivatalos rendelkezések kiadása előtt nyilváníthassa és megfelelő formában juttathassa el az illetékes kormányzati tényezőkhöz.

Örömmel kell megállapítanunk, hogy a képviselőház által elfogadott törvényszöveg mindezeknek a kívánalmaknak megfelel.

Ha nem mondhatjuk is el azt, hogy minden legkisebb kérdésben teljesült az Egyesület kívánsága és, ha az erdőbirtokosok álláspontja sem tudott minden vonatkozásban érvényre jutni, sőt egyeseknél még ma is mutatkoznak itt-ott aggodalmak, mégis a lényeges, az alapvető rendelkezések mind olyanok, amelyeket az Egyesület a hivatalos adminisztrációval egyetértve talált szükségesnek és törvénybe iktatandónak.

Ezt az előnyös helyzetet tisztelt Közgyűlés tisztán annak köszönhetjük, hogy a magyar erdőgazdaság hivatalos és hivatásos intézői, valamint az érdekképviseltek között ma megvan az a teljes összhang, ami nélkül egészséges fejlődés, nyugodt, eredményes munka el sem képzelhető.

Bátran állíthatjuk, hogy új, jobb jövődő alapkövét rakta le a törvény és az Egyesület, csak igen kedves kötelességet teljesít akkor, amikor ennél az alapkövételnél megemlékezni kíván azokról, akiknek a munkája, elhatározása és akarata lehetővé tette az új épület emelését.

Méltóztassék ezért megengedni, hogy legelsősorban a jelenlevő földmívelésügyi miniszter úr előtt hajtsam meg mély tisztelettel és hálás elismeréssel a magyar erdőgazdaság és az Országos Erdészeti Egyesület lobogóját.

Hiszen Ő volt az, aki az érdekeltég által már letárgyalt erdőtörvénytervezetet több éves hevertetés után kiemelte a minisztérium aktahalmazából és nemcsak a politikai felelősséget vállalta a javaslatért, de megértő eljárásával minden számottevő akadályt is elhárított annak az újtárból, úgy, hogy az általa előterjesztett javaslat, néhány közös egyetértéssel megállapított módosítástól elektntve, ellenzés nélkül ment a törvényhozáson keresztül.

Öexcellenciája ezzel az elhatározásával az egész magyar gazdaságot kötelezte örök hálára, mert módot nyújtott arra, hogy ez a fontos közgazdasági ág az időszerű fejlődésnek útjára lépjen, ami az egész nemzet gazdálkodása szempontjából nemcsak kívánatos, de feltétlenül szükséges.

Amikor azonban itt köszönettel emlékezem meg a miniszter úr öexcellenciája hervadhatatlan érdemeiről, méltánytalan és igazságtalan

lennék, ha nem említeném fel azoknak a munkatársainak neveit is, akik a törvény megszerkesztésével, annak az összes érdekeltségekkel való tárgyalásával, a szükséges óriási adathalmaz összegyűjtésével, kiváló szakértelemmel és fáradságot nem ismerve végezték éveken keresztül ezt a nagy munkát.

Ezek pedig Papp Béla miniszteri tanácsos úr óméltósága, az erdészeti főosztály nagyerdemű vezetője és Nagyszalánczy Brunó miniszteri tanácsos úr, akinek a buzgó fáradozása és megértése, nemcsak a miniszter úr öexcellenciájának, de az összes érdekelteknek a munkáját is jelentékenyen megkönnyítette.

Javasolom ezért a tisztelt Közgyűlésnek, hogy akkor, amikor ezt az erdőgazdaság történetében korszakalkotó eseményt örömmel és lelkesedéssel ünnepli, iktassa jegyzőkönyvbe örök emlékezetül elismerését és hálás köszönetét a miniszter úr öexcellenciája és buzgó munkatársai iránt és bízva meg a vezetőséget azzal, hogy ezt hozzájuk írásban is juttassa el.

De úgy érzem tisztelt Közgyűlés, hogy mint ennek az Egyesületnek elnöke mulasztást követnék el, ha ez alkalommal hálás érzéssel nem emlékezném meg nagynevű elődömről és ha meg nem köszönném az Egyesület mindazon tagjainak lelkes és odaadó munkáját, akik a törvény előkészítésénél személyesen kivették részüket és akik merítve gazdag tapasztalataikból, értékes közreműködésükkel elősegítették ennek a korszakalkotó erdőtörvénynek sikeres létrejöttét.

És különös öröömre szolgál elsősorban kiemelni Bíró Zoltán óméltóságának, igen tisztelt ügyvezetőnek az új erdőtörvény előkészítése és megalkotása körül szerzett elhervadhatatlan nagy érdemeit. Magam is, mint a törvényelőkészítő-bizottság elnöke mindazokkal együtt, akik ebben a munkában résztvettek, tanuságot tehetek arról, hogy alig van az új erdőtörvénytervezetben paragrafus, amely nem hordaná magán Bíró Zoltán tapasztalatának és éles kritériumának a kiegészítő nyomát. Bámulatos volt az Ő mindent felülmúló lelkes munkája és kifejtett energiája, amelyet az új erdőtörvény előkészítésére fordított és nem lehet eléggé méltatni szakszerű tanácsainak közhasznú értékét.

Javasolom ezért a tisztelt Közgyűlésnek, hogy iktassa jegyzőkönyvbe Bíró Zoltán ügyvezetőnk iránti teljes elismerésének és hálás köszönetének kifejezését!

Méltóztassék azonban megengedni, hogy a mai ünnepi hangulatban egy nagy kötelességre is rámutassak. Az új törvény csak alap és erre az alapra csak abban az esetben építhetjük fel a mindnyájunk szeme előtt lebegő monumentális épületet, ha minden erőnket és munkabíránsunkat latbavetve, nem csüggedő akarattal, lángoló úgyszeretettel és mindenekelőtt békés egyetértéssel munkáljuk továbbra is az erdőgazdaság javát.

Az utóbbira az új erdőtörvény maga is nyújt elég garanciát, mert eliminálja mindazokat a surlódásokat, amelyek a múltban birtokos és erdészeti adminisztráció közt a hiányos rendeletek különböző értelmezése által sajnos, sok helyt előfordultak. Nem akarnám elmulasztani ezt az alkalmat, hogy kérést ne intézzek az erdészeti hatósághoz, hogy az ebben az új törvényben lefektetett alaprendeleteket sohasse használja fel az állami fennhatóság felesleges kidomborítására és a gazdák zaklatására, hanem ellenkezőleg alkalmazza ezeket mindig teljes jóindulattal és mint a birtokos őszinte segítőbarátja és akkor ez annyira kívánatos összhang mindannyiunk érdekében mindenkorra biztosítva lesz.

Az a körülmény, hogy az új erdőtörvény tető alá jutott és ezzel az Egyesületnek egy évtizedes küzdelme eredményes befejezést nyert, nem jelenti a munka szünetelését, sőt ellenkezőleg, azt a kötelezettséget rója

reánk, hogy segítsünk bebizonyítani azt, milyen sürgető közérdeknek tekintet eleget kormányzat és törvényhozás akkor, amikor ezt az új törvényt megalkották.

Úgy vélem, tisztelt Közgyűlés, valamennyiünk érzelmének és meggyőződésének adok kifejezést akkor, amikor a miniszter úr öccsellenciáját és hűséges munkatársait, az erdészeti főosztályt, arról biztosítom, hogy az Egyesület és annak minden tagja nemcsak készséggel hajlandó, de teljes erejével akarja kivenni a további építőmunkából a maga részét.

Fenn kell tartanunk továbbra is az Egyesület részére a tárgyilagos, higgadt, szakszerű és mindig a legjobb akarattal fűtött kritika jogát, mert hiszen csak ennek a tüzeben edződhetnek acélossá a helyes elhatározások.

De emellett garantálni merem az Egyesület odaadó, őszinte támogatását és szükség esetén harcra is kész munkáját, mert hiszen mindnyájunkat egy cél hevít, hogy az erdőgazdaság fejlesztésével és megfelelő színvonalra emelésével szolgálhassuk megcsönkített és erre annyira rászoruló édes Hazánk érdekeit.

Ezért azzal a kívánsággal nyitom meg mai ülésünket, hogy az itt megnyilvánuló őszinte meleg ünneplés, ez az emelkedett, reménylő és bizakodó hangulat és az a bensőséges egyetértés kísérje végig az új törvényt a végrehajtás során mindaddig, amíg elérjük a célt, amely mindazok előtt lebegett, akik a törvényt megalkotásában részt vettek.

Biró Zoltán ügyvezető: Tisztelt Közgyűlés! Méltóztassék megengedni, hogy a mai ünnepi hangulatban, amikor az Egyesületnek egy több évtizedes küzdelmére tesszük fel a zárókövet, egy kicsit visszatekintsek a múltra s vázoljam azt a szerepet, ami az Egyesületnek jutott az erdő-törvényért folytatott harcban, rámutatva egyúttal azokra a változásokra is, amik a hosszú évek során magában az Egyesület szerepében az összetételben beállottak.

Már a 900-as évek elején megindult a mozgalom, — elsősorban az Egyesület kebelén kívül a „Magyar Erdész” hasábjain, de magában az Egyesület hivatalos közlönyében is, — amelyiknek célja volt régebbi erdészeti törvénykezésünk hiányait pótolni, az elmúlt negyedszázad által kívánt módosításokat foganatosítani és a különböző törvényeket összefoglalva, egy kodexben egyesíteni az erdőgazdaságra vonatkozó egész jogalkotást.

A küzdelem nem maradt eredménytelen.

A földművelésügyi minisztérium már 1909 táján megbízást adott Egyesületünk akkori nagynevű alelnökének: Horváth Sándornak az új, egységes erdőtörvény elkészítésére és 1913 nyarán már készen állott a két vastkos kötetet felölelő törvénytervezet és indokolás, amely összefogva az addigi jogalkotásokat, pótolva a hiányokat, foganatosítva a szükséges módosításokat, törvénybe fogta volna össze az egész erdészeti jogot.

Az 1914-ben kitört világháború megakadályozta azt, hogy az éveken át hangyaszorgalommal, csodálatos éleslátással végzett munka gyümölcse megérjék, mert bár az Egyesület megkapta a törvénytervezetet hozzászólás végett, sőt a tárgyalásra bizottságot is küldött ki, a rohanó idők forgataga magával sodorta a törvénytervezetet is és nem lehetett a jövődő kérdéseivel foglalkozni akkor, amikor a nemzet létéért és fennmaradásáért folytatott 100 ezrek életét áldozatul követelő véres küzdelmet.

A kormányzat már a háború tartama alatt számolt bizonyos mértékig azokkal a következményekkel, amiket a háború okozta óriási pusztítások maguk után fognak vonni és a háborús felhatalmazás alapján

kiadott kormányrendeletekkel iparkodott az oktan puszításnak elejét venni s a régi törvények legégetőbb hiányait pótolni.

Természetes azonban, hogy a rövid, néhány §-ba foglalt rendelkezések, amelyeknek végrehajtása nemcsak, hogy időközönként módosult, de soha sem is volt egységes az ország egész területén, nem pótolhatták a törvény hiányát, mert hiszen ezekben is érvényesült az egész háborús jog alapelve, hogy a háborút viselő állam érdekei és az állam céljai mind olyanok, amelyek előtt minden magánjognak és magánérdeknek az áldozatok nagyságára, az egyedek fennmaradására való tekintet nélkül meg kell hátrálniok.

A trianoni békediktátum talán egy ágazatra sem mért olyan súlyos csapást, mint éppen a magyar erdőgazdaságra s a teljesen felfordult állapot, a gyökerükben megváltozott viszonyok sok tekintetben tarthatatlanná vagy legalább is meg nem felelővé tették a törvénytervezet rendelkezéseit.

Alig kezdett azonban csak kissé is magához térni az igaztalan és brutális csapástól elkábult nemzetünk, azonnal és még követelőbben jelentkezett az új törvényalkotás szükségessége.

Szerencsétlen megcsenkítésünk, az első évek gazdasági nehézségei, az elszakított részekkel való forgalom, majdnem teljes elakadása a gazdasági élet homlokerébe állították nyersanyagban való hiányunkat és ezek között nem utolsó sorba a fahiányt is.

Ennek a körülménynek igen jelentős szerepe volt abban, hogy az eddig fában gazdag Magyarország figyelmét a majdnem mindenéből kifosztott erdőgazdaságra irányítsa.

A munkálatok a minisztériumban már ebben az időben megindultak, végeredményben azonban komoly alkotásra, az Alföld-fásításra vonatkozó rövid törvény kivételével, nem vezettek.

Magában az Egyesület kebelében az ekkor területileg már igen erős túlsúlyba került magánerdőgazdaság alig jutott szóhoz.

Több ízben történtek próbálkozások, hogy az Egyesület foglaljon a háborús rendelkezések és azok végrehajtásának módozatai ellen állást. Ma is előttem van az a népes közgyűlés, amelyiken báró Prónay György választmányi tagunk öccellenciája támadta igen erősen egyes rendelkezések túlzott bürokratikus végrehajtását, azonban kivétel nélkül eredménytelenül.

A törvény hiánya, a vagyonsváltásra vonatkozó rendelkezések tárgyalása és egyéb, az erdőgazdaságot igen közelről érintő aktuális kérdések rövid időre egy szövetségbe tömörítették a birtokososztályt, amelynek egyik célja az volt, hogy a magángazdaság álláspontját az állami túlsúllyal szemben az Egyesületben is érvényre juttassa.

Ha jól emlékszem, az 1922. év tavaszán járt el a Szövetségnek 4 igen tekintélyes erdőbirtokos tagja a földművelésügyi minisztériumnál, kérve azt, hogy a készülöben lévő új törvényt bocsássák tárgyalás céljából az érdekeltségnek rendelkezésére.

A kiküldöttek biztatást kaptak arra nézve, hogy 2—3 hónapon belül a törvénytervezet napvilágot fog látni és az érdekeltségnek módjában lesz hozzászólni ahhoz még ez előtt, mielőtt a kormány, vagy annak bármely tagja a törvény rendelkezései tekintetében végleges állást foglalna.

Az ígéret, ígéret maradt, s helyett 1923 őszén 5, már a törvényhozás elé terjesztett kisebb törvényjavaslatot: az Alföld-fásításról, az erdészeti adminisztrációról, az Országos Erdei-Alapról, az erdőgazdasági hitelről és az Erdőgazdasági Kamaráról szólókat kapott meg az Egyesület azzal, hogy 3 napon belül szólnon hozzájuk.

Maga az eljárás nagy konsternációt váltott ki és bár a javaslatok közül 4 törvényerőre is emelkedett, az 5-iket, az Erdőgazdasági Kama-

rára vonatkozót az érdekltség olyan élesen támadta a törvényhozásban, hogy a kormányzat azt visszavonni volt kénytelen.

A gazdasági kérdések terén a kívülálló szövetség ért ugyan el egyes kisebb eredményeket, azonban mihelyst a legégetőbb kérdések letárgyalása sikerült, az egész szövetség a részvétlenségbe fulladt s ekkor újból megindult a harc az Egyesületben a hegemoniáért azzal a célzattal, hogy az ideiglenes háborús rendelkezések helyébe törvényes intézkedéseket lehessen iktatni, s hogy ezeknek a kérdéseknek a megvitatásánál a túlnyomóan érdekelt magánerdőgazdaság állásfoglalása legyen az irányadó.

Nem a közérdek elhanyagolása volt a cél, de az, hogy a korlátozások ne haladják meg azt a mértéket, amire feltétlenül szükség van és a gazdasági szabadság legalább valamennyire az erdőgazdaság terén is érvényre jusson.

A küzdelem meghozta ugyan a túlsúlyt az Egyesületben a magán-gazdaság képviselői és az Egyesület függetlenségéért harcolók részére, az eredmény azonban az volt, hogy ezen az időn túl jóideig a hivatalos körök az Egyesületet majdnem teljesen negligálta.

Alig volt választmányi ülés, amelyen a rendszer ellen támadások ne hangzottak volna el, minden 2—3 hónapban felvetődött az erdőtörvény szükségességének kérdése, az ezirányban tett felterjesztések, kérvények azonban, amelyeknek az elnökválsággal is küzdő Egyesület kellő nyomtétkot adni nem tudott, érdemi intézkedések nélkül kerültek irattárba.

Ebben az időben került az Egyesület élére boldogult elnökünk: gróf Hadik János öngyméltósága s az ő rendkívüli tekintélye, harc-készsége volt az, ami az Egyesületi életnek új lökést adott és az Egyesület pozíciójának alapjait lerakta.

Az első időben az Egyesület — elsősorban anyagiak hiányában — igen nagy nehézségekkel küzdött még ekkor is; 2—3 évi nehéz küzdelemre volt szükség, hogy az Egyesület élete végre a megfelelő mederbe terelődjék és szerepét, mint érdekképviselőt, legalább bizonyos vonatkozásokban elláthassa.

Az erdőgazdasági érdekek a gazdasági életben napról-napra jobban háttérbe szorultak.

Teljesen hiányzott a hivatalos adminisztráció és a kívülálló érdekltség között még az árnyéka is annak az egyetértésnek, még a lehetősége is a békés kimagyarázkodásnak, ami nélkül pedig helyes gazdaság-politikát folytatni alig lehet.

Időbe tellett, amíg a hivatalos adminisztráció is belátta azt, hogy a független, tekintélyes, a politikai tényezőket is megmozdítani tudó Egyesület mint érdekképviselőt, ha él is a kritika jogával, a nehéz időkben csak támasztéka lehet a hivatalos adminisztrációnak.

Pedig az új törvényalkotások egyetlen gazdaságilag fontos részének: az Alföld fásítási törvénynek a végrehajtása érdekében az Egyesület minden súlyát latba vetette már ekkor is, mert hiszen a hivatalos tényezők a rideg pénzügyi politika nyomása alatt csak névleges eredményeket tudtak elérni.

Az élet beigazolta azoknak az állásfoglalását, akik rámutattak az erdőgazdasági hiteltre vonatkozó törvény céltalanságára, mert hiszen íme 11 évi érvényben léte után hatályon kívül kellett helyezni azért, mert bekövetkezett az, amire rámutattunk, hogy ezen az alapon senki sem vett hitelt igénybe és a kormányzatnak meg kellett hátrálnia az elől az anyagi felelősség elől, amelynek a törvényben gyökerezésére mi már a végrehajtási utasítás megjelenésekor rámutattunk.

Amilyen mértékben fordult a birtokososztály érdeklődése az Egyesület felé, olyan mértékben nőtt az Egyesület súlya és hatóereje és olyan mértékben tudott a törvényalkotás előbbrevitele terén is eredményekhez jutni.

Az 1929. évben már elértük azt, hogy a minisztérium a kész törvénytervezetet leadta az Egyesületnek tárgyalás végett még azelőtt, mielőtt annak rendelkezései tekintetében a kormányzat bármelyik tényezője állásfoglalt volna.

Bizottság, választmány és közgyűlés heteken át tárgyalták a törvényt szakaszonként, a módosítások kész tömege született meg s az új köntösbe öltöztetett javaslatot, mint a hivatalos adminisztrációt és a magángazdaság között létrejött megállapodást tekintették.

A nagyterjedelmű komoly munka azonban ekkor még mindig nem vezetett eredményre.

Hiányzott a kormányzati elhatározás, amelyik vállalva a javaslatért a politikai felelősséget, azt a törvényhozás elé vitte volna.

Megismétlődött a kálváriajárás.

Évről-évre ismétlődtek panaszaink, felterjesztéseink, amelyek mindaddig nem jártak eredménnyel, amíg csak a jelenlegi földművelésügyi miniszter úr programjába nem állította és a törvényhozás elé nem vitte a javaslatot.

A javaslat végleges alakjának elkészültét ismét hónapokig tartó, mélyenszántó, komoly tárgyalások előzték meg s még az utolsó pillanatban, a képviselőházi tárgyalások során is érvényesültek az Egyesületnek bizonyos kívánságai.

Az eredmény olyan, hogy azt a magyar erdőgazdaság megnyugvással fogadhatja.

Az elnök úr öméltsága már említette azokat az elévülhetetlen érdemeket, amiket a magyar erdőgazdasággal szemben a miniszter úr őexcelenciája és közvetlen munkatársai szereztek és kifejezésre is juttatta velük szemben a magyar erdőgazdaság és az Egyesület hálás elismerését.

Méltóztassék megengedni, ha ehhez a hálás köszönethez és elismeréshez én még hozzácsatolom a magyar erdőmérnöki kar őszinte háláját és köszönését és pedig nemcsak a mieinkét: az öregeket, akiknek Isten megélnünk engedte azt, hogy az utolsó két évtized küzdelmeinek a sikerét megláthassuk, de különösen és kiváltképpen azét a középkorú, fiatalabb generációt, akinek ez a törvény nyújt alkalmat arra, hogy munkával szerezzenek maguknak és az erdőgazdaságnak becsületet és ezzel a becsületet munkával szolgálhassák elárvult hazánk érdekeit.

Ügyvezető a jelentést félbeszakítva feláll és a miniszterhez fordulva a következőket mondja:

Kegyelmes Uram!

A magyar erdőmérnöki kar soha nem volt a sors dédelgetett kedvence.

Hiszen már magához a pályaválasztáshoz az idealizmuson kívül lemondásos áldozatkészség kell, mert ezen a pályán nem lehet politikai babérokot vagy nagy vagyonokat szerezni, sőt el kell készülnie annak, hogy egész életünket egy kis faluba vagy az erdő mélyébe zárva töltsük el, hogy a munkának, amit végzünk, más látja eredményét és hogy amit vetünk, azt más fogja learatni.

Néhány évtizeddel ezelőtt a kar az elhelyezkedésnek ugyanazokkal a nehézségeivel küzdött, amivel ma és csak évtizedes keserves küzdelemmel tudta kiharcolni a nagy értelmiségi osztályban is azt a pozíciót, amelyik képzettsége és munkateljesítménye alapján megilleti.

Ha még ehhez hozzávesszük, hogy Trianon életheletőségeinek több mint 90%-ától fosztotta meg a magyar erdőmérnöki kart és a legkétségteljesebb problémák elé állította, elmondhatjuk, hogy a küzdelem- és nehézségekből, a harcból és mellőztetésből egyaránt bőven kivettük részünk.

De éppen ezért ez az ágazat az, amelyik mindig meg tudta becsülni, mindig tudta értékelni azokat és mindig hálával tudott viseltetni azok iránt, akik vele jót tettek.

Kegyelmes Uram!

Ma, amikor a magyar erdőmérnöki kar a Te nevedet nagyjaink első sorába iktatja, nem ridög márványba, nem merev ércebe írja be a nevedet, hanem érző és sokszor vérző emberszivekbe.

Puhább, képlékenyebb ez az anyag a leglágább viasznál, de szilárdabban őrizi emlékedet a legkeményebb márványnál és melegebb fénnel a legkiválóbb bronznál.

S amikor itt ünnepélyesen fogadjuk, hogy a végrehajtás munkájában lángoló lelkesedéssel, mélységes szakszeretettel és legteljesebb munkakészséggel állunk rendelkezésedre, biztosíthatunk róla, hogy nevedet a nagyok között őrizzük meg mindaddig, amíg csak magyar erdőmérnök dolgozik ezen a földön, mert hosszú évtizedekre raktad le a magyar erdőgazdaság létfeltételeinek alapját, megszerezted nekünk, idősebbeknek a sikerrel bevégzett munka boldogító tudatát és megadtad a fiataloknak a legszebb lehetőséget: a becsületos munkaalalmat.

Az Űristen áldjon meg érte.

Nagyon hiányos, félmunkát végeznék azonban, ha nem juttatnám egyúttal kifejezésre az egész erdőmérnöki kar mélységes háláját és köszönetét a magyar erdőbirtokos-osztály iránt, amelyik megérte az idők szavát, majdnem fenntartás nélkül járult hozzá ehhez a törvényhez, amelyik az erdők szakszerű és hozzáértő kezelését az egész vonalon biztosítja.

Nem azt nézte elsősorban, hogy a gondos, szakszerű kezelés költséget jelent, hanem azt, hogy a birtokát alkotó erdővagyon gondozása, jókarban tartása a közzel és saját utódaival szemben szent kötelessége is.

Méltóztassék megengedni a magyar erdőmérnöki kar nevében azt a kijelentésemet, hogy ez az erdőmérnöki kar nem a gazdaságot terhelő költséges alkalmazottja, hanem a birtokos érdekeinek áldozatkész védelmezője, a rábizott vagyon hűséges sáfárja lesz mindenkor s legfőbb célját az fogja biztosítani, ha bebizonyíthatja, hogy munkája 100%-ig kenyéradó gazdája érdekeinek szolgálatában merült ki.

Ügyvezető ezután folytatja jelentését. Nagy mulasztást követnének azonban el, ha, amikor az egyesületen kívül álló tényezők iránt leróttuk az elismerés és hála adóját, megfedekezünk azokról, akiknek ez éppen olyan teljes mértékben kijár, az Egyesület kebelén belül.

Méltóztassék megengedni, hogy itt elsőnek az elnök úr öméltóságát említsem, aki mint a törvényelőkészítő bizottság elnöke úgy ott, mint az igazgatóválasztmányban időt nem kímélve, fáradságot nem ismerve vezette a tárgyalásokat, a szükséghez képest járt el a minisztériumban és egyéb hivatalokban, küldöttségekben, felsőházi felszólalásaiban egy-

aránt küzdött céljaink megvalósulásáért s valójában ő vitte diadalra az egyesület zászlóját.

Bár az egész törvényelőkészítő bizottság joggal igényelheti a tisztelt közgyűlés hálás köszönetének kifejezését, mégis külön kell itt kiemelnem báró Inkey Pál és gróf Eszterházy Móric válszaztmányi tag urakat, akik az Egyesület álláspontját bizottsági tárgyalásokon és képviselőházban egyaránt szívesen képviselték, sőt Inkey báró úr az Egyesület által elfogadott módosító indítványokat teljesen magáévá téve, a képviselőházban be is nyújtotta; báró Biedermann Imre válszaztmányi tag urat, aki mint a törvény előadója, sokszor játszotta a közvetítő kényes és nehéz szerepét; báró Prónay Gábor úr öméltségát, akinek különösen a vadászati érdekeltséggel való egyértelmű együttműködést köszönhetjük és dr. Karafiáth Jenő excellenciáját, akinek a közbenjárása tette lehetővé a turista-érdekeltségekkel való megfelelő megállapodást.

A törvény egyes részeinek bizottsági előadói közül Ráduly Jánosnak és Bund Károlynak már csak a sírjukra helyezhetjük el az elismerés pálmáját, külön elismerés illeti azonban azokat a tisztelt tagjainkat is, akik mint a törvény egyes részleteinek bizottsági előadói, odaadó munkájukkal nagyban elősegítették és lehetővé tették az első tervezet megfelelő át-dolgozását.

Tisztelettel javasolom, hogy a közgyűlés önzetlen, odaadó és eredményes munkásságukért elismerésének és hálás köszönetének jegyzőkönyvileg adjon kifejezést.

Elnök: A miniszter úr kíván szólni. (Nagy taps.)

Kállay Miklós: Mélyen tisztelt közgyűlés! Hálásan köszönöm azt a meleg fogadtatást, melyben engem részesíteni méltóztattak ma, hogy ide eljöttem. Köszönöm ezt nagyon. Köszönöm, mint olyan ember, aki ebből a munkából keveset vindikál magának, de hogy ezt a csekély munkám is olyan nagy szeretettel méltóztatnak fogadni, abból következetem, hogy az erdő munkásai, emberei mindenkit, aki egy kis szeretettel felkarolja ügyüket, azt ők is szeretettel ölelik magukhoz. Meghatottak azok a szavak, amiket az öreg erdész mondott, mert nekem is ideálom, hogy a legszebb természeti produktumba a legkülönb embertípust neveljük, aki fenköltségével alakul ahhoz, amit az erdő sugall annak, aki azzal foglalkozik. Mikor miniszter lettem és referáltattam magamnak az erdészeti ügyekről, meglepetéssel láttam, hogy évek óta ott fekszik egy erdőtörvény-javaslat. Vizsgáltam, hogy mi az oka ennek? Talán nem jó az, vagy mint alkotás nem jó, vagy a szelleme nem képvisel általános érdeket. De mikor tovább vizsgáltam és bővebben foglalkoztam vele, láttam, hogy nem ezek az okok, hanem, hogy mindenekelőtt az szükséges, hogy az erdőbirtokosok helyzete konszolidálva legyen és ezért biztosítottuk az erdő jövedelmezőségét. Éppen ennek az Egyesületnek sikerült erre nézve egy konstrukciót alkotni. Hogy jó-e ez, nem tudom, de azt állítom, hogy valamit tenni kellett, mert talán csak a mai ár felét kapnánk a tűzifáért, ha semmit sem csináltunk volna és nagy baj következett volna be az erdőgazdaságra.

Enélkül az egész törvénytervezés nem lett volna reális munka és levegőbe csináltuk volna az egészet, mert akik ma olyan javaslatokkal akarnak előállni, amiknek a gazdasági lehetőségekben nincsenek meg az alapjai, irreális munkát végeznek. Lehetnek ezek a javaslatok önmagukban helyesek is, de amíg a gazdasági alapjaik nincsenek meg,

nem jök senkinek, azoknak sem, akik terhét és azoknak sem, akik érdekét viszik. Azután összejöttünk a törvényjavaslat megtárgyalására és ez megszületett, mint egy ritka törvényjavaslat ebben az országban, amelyet az érdekeltek összessége alkotott. Nem volt még talán törvényjavaslat Magyarországon, amelyet előzőleg annyira átrágtak volna, amely körül annyi összecsapás lett volna, mely azonban teljes kibéküléssel végződött az érdekeltek között. Ezért mondok köszönetet az erdőbirtokosoknak, de különösen ennek az Egyesületnek, amely első volt Magyarországon abban, hogy az egyesületi életnek magaslatára helyezkedett, amikor diktált egy törvényt, melynek tárgyalásába az összes érdekeltségeket belevonva, politikát nem vitt bele, hanem csak dolgozott! Mindig csak érdekképviselő maradt és ezért ért el eredményeket. Példaadó munka volt, amit az Egyesület végzett és szeretném, ha ennek követői lennének más mezőgazdasági területeken, ahol sokat beszélnek, de keveset tudnak elérni szakkérdésekben.

Tisztelt Közgyűlés! Végzem szavaimat és itt ezután a meleg fogadtatás után egyik képviselőtársamnak szavaira reflektálok, aki mint alföldi embert aposztrofált, mikor egy kérdésben szembeszálltam vele a tárgyaláson. Talán éppen az alföldi ember nosztalgiájával még jobban szeretem az erdőt éppen azért, mert nem az enyém, mint azok, akiknek tulajdona! Az egésztest imádom és azért tudtam a tárgyilagosságnak arra a magaslatára emelkedni, mellyel az erdőt is arra a piedesztálra emelhettem, amit elérni akar ez a törvényjavaslat. (Élénk éljenzés. Az egész közgyűlés feláll és tapsol.)

Elnök: Öccsellenciája távozni kénytelen. Mégegyszer köszönöm megjelenést és ezeket a gyönyörű szavakat. Ígérem, hogy ezek a szavak mindnyájunk emlékezetében maradnak és buzdítólag fognak hatni mindnyájunkra. (Éljenzés.) (A miniszter távozik.)

Elnök: Az ülést 5 percre felfüggesztem.

Elnök: Az ülést újra megnyitom. Az ügyvezető úr folytatja jelentését.

Tisztelt Közgyűlés! Bármilyen fontos és jelentős is ez az eredmény, íme, az élet már az első pillanathban igazolja, hogy a feladatoknak még nagy tömege van hátra és igen lényeges kérdések várnak megoldásra.

A mai tárgysorozatunkon szereplő másik törvényjavaslat arra van hivatva, hogy a magánszolgálatot teljesítő erdőtiszték szolgálati viszonyát rendezze és megoldja az öregségi ellátás kérdését anélkül, hogy ezáltal az erdőbirtokosra vagy magára a gazdaságra elviselhetetlen terheket róna.

Azt hiszem, felesleges indokolni azt, mennyire hézagpótló volna ez az intézkedés és hogy a nyomán keletkezhető megnyugvás mennyire segíthetné elő az erdőgazdaság fokozatos fejlődését.

Bármennyire szűkséges és fontos is azonban ez az intézkedés, még a kívánságoknál is a legnagyobb óvatossággal és bölcs mérséklettel kell eljárunk, mert a gazdasági helyzet még ma sem az, hogy mellette az ingatlan erős megterheléseket elbírhata.

Az erdőgazdaság anyagi érdekeinek védelme érdekében folytatott munkáról már a nyári közgyűlésen volt szerencsém beszámolni.

Az év második felében már inkább a lebonyolítás teendői vették az Egyesületet igénybe.

A közel jövőben e téren is újabb küzdelmekre lesz kilátásunk, mert hiszen a külkereskedelmi megállapodások, tarifamérséklések stb. lejárobán vannak s a gazdasági élet emellett elég gyakran szolgáltat új témákat.

A rokonvonatközös gazdasági és technikai egyesületek életében is parkodtunk minden lehető alkalommal résztvenni s az erdőgazdaság álta-

lános érdekei mellett az erdőtiszti kar érdekeit is szolgálta az Egyesület minden lehető alkalommal.

Méltóztatásék megengedni ezután, hogy áttérhessek az Egyesületet közvetlenül érdeklő belső ügyekre is.

Az előbbieken volt már szerencsém rámutatni arra, hogy a szellemiek terén az Egyesületnek ma már — hála Istennek — nincsen oka az érdeklődés hiánya miatt panaszkodni.

Annál is inkább elmondhatjuk ezt az anyagiakról, mert a múlt év végén 38 és félezer pengőt kitevő tagdíjhátralékok ez év végére már meghaladták az 50.000 pengőt.

Méltóztatásnak megengedni, hogy rámutassak arra a lehetetlen helyzetre, amit ez az Egyesület életében teremt.

A vezetőség, melynek napról-napra a holnap gondjaival kell küzdenie, nem fordíthat annyi energiát az Egyesület céljainak elérésére, mint amennyit kellene és lehetne és mihelyst azok az akciók, amelyek megadták a lehetőséget arra, hogy a földművelésügyi kormányzat jóvoltából becsületes munkával elő tudjuk teremteni az Egyesület fenntartásához szükséges összegeket, megszűnnek, az Egyesület újból a legsúlyosabb anyagi válság elé kerül.

Négy esztendő megfeszített munkájával és aggságos, sokszor a fővényességig menő takarékossgal lehetett csak előteremteni azt az összeget, amiből az Egyesület egyetlen stabil vagyonán: a székházon már elengedhetetlenül szükséges javításokat el tudtuk végezni.

Pedig, hogy a lap színvonalánk megfelelő színvonalon való fenntartása, az a rengeteg nyomtatvány és egyéb költséges kiadvány, amiket az erdőgazdaság érdekében folytatott küzdelem nélkülözhetetlenné tett, mekkora összegeket emésztetnek fel, arról évről-évre tájékoztatjuk a tisztelt közgyűlést.

Hogy az Egyesület a takarékoskodást legelső sorban a munkaerőn kezdi, arra nézve csak egy adatot legyen szabad felhoznom, hogy az Egyesület ez évi 53.276 pengő készkiadásából az 5 emberből álló személyzet összejavadalmazása, a kereseti adókat, segélyeket és jutalmakat is beleértve, összesen 10.762 pengőt, vagyis az egész készkiadásnak 20.2%-át tette ki, holott más érdekképviselőknél a személyzeti kiadások 45—70% között mozognak.

Pedig az Egyesület — én azt hiszem — joggal hivatkozhatik arra, hogy társadalmi szervezet létrejöttére ellátta az érdekképviselő szerepét, legalább is ugyanolyan lelkiismeretességgel, mint a törvényes és hivatalos érdekképviselők bármelyike.

Legyen szabad rámutanom arra is, hogy az Egyesületet évente közel 7200 pengős nyugdíjfizetési kötelezettség is terheli, de még ennek a betudásával sem érik el a személyi járandóságok a 35%-ot.

Pedig ez alól a kötelezettség alól nemcsak jogerős megállapodások kövekeztében, de már erkölcsi okokból sem vonhatja ki magát az Egyesület.

Azért voltam bátor ezeket az adatokat a közgyűlés előtt felhozni, hogy igazoljam azt, mennyire a vezetőség és alkalmazottak munkája teremtette elő az egyesület fenntartásához szükséges összegeket, mert hiszen a tagdíjából 1934. év folyamán befolyt 12.000 pengő az Egyesület készkiadásainak mindössze 23%-át teszi ki s a székház jövedelmének betudásával sem haladja meg a szükségletek 40%-át.

Én azt hiszem, hogy ma, amikor az Egyesület tanubizonyságát adta már annak, hogy hivatásának nemcsak meg akar, de meg is tud felelni, amikor a munkával egyáltalán nem takarékoskodva, iparkodott és iparkodik az erdőgazdaság érdekeit az egész vonalon érvényre juttatni, joggal fordulhatok azzal a kéréssel a tagokhoz, birtokoshoz és erdőtiszthez egy-

aránt, hogy az Egyesület vezetőségét ezektől az anyagi természetű gondoktól a megfelelő anyagi támogatással mentesítsék.

Ha számba méltóztatnak venni azokat a gazdasági eredményeket, amiket az erdőgazdaság számottevő részében az Egyesület munkája révén a váмок, a forgalmiadó, az árvédelem, a tarifakedvezmények, az elhelyezés biztosítása, az általános erdőgazdasági érdekek védelme terén elért, meggyőződésem az, hogy az elért anyagi eredmények és pedig tisztán a többletek 1—2%-ának az Egyesület részére való juttatása nemcsak az anyagi fenntartás gondjaitól mentesítené az Egyesület vezetőségét, de módot nyújtanak arra is, hogy magának a termelésnek megfelelő megszervezésével újból a hozott áldozat sokszorosával gyarapítsa a magyar erdőgazdaság jövedelmeit és biztosítsa annak felvirágzását.

Taglétszámunk az év elején 151 alapító és 725 rendes tagból, összesen 876 tagból állott.

Az év folyamán belépett 3 alapító és 22 rendes, összesen 25 új tagunk, kilépett 9 rendes tagunk és elhalálozás folytán 2 alapító és 10 rendes tagot veszítettünk el, úgy, hogy a taglétszám a mai napon 152 alapító és 718 rendes, összesen 870 tag és az év elejei állapottal szemben hattal apadt.

Bármennyire elismerjük is a gazdasági viszonyok állandó romlását és az érdekelték teljesítőképességének csökkenését, mégis nagy aggodalommal kell ezt megállapítanunk, mert hiszen ha valamikor, akkor éppen az ilyen súlyos gazdasági viszonyok között van szükség életerős és tevékeny érdekképviselőre.

Méltóztassék megengedni, hogy jelentésem végén bensőséges részvétellel és fájdalommal emlékezzek meg elhunyt tagtársainkról: Bekény Aladár ny. miniszteri tanácsos, Gréger Géza ny. m. kir. főerdőtanácsos alapító tagok, Gruber Gyula ny. főerdőtanácsos, kormányfőtnácsos, beéri Balogh Boldizsár erdőmérnök, dr. vitéz Török Béla erdőmérnök, főiskolai adjunktus, Biró Jenő ny. m. kir. főerdőmérnök, vitéz Stubnyai János m. kir. erdőmérnök, Röhrich Márton ny. m. kir. főerdőtanácsos, Czékus György ny. m. kir. főerdőtanácsos, Laukó Sándor. ny. miniszteri tanácsos, dr. Szentés Anselm, a Magyar Ciszterciarend ny. zirci perjele.

Kérem a tisztelt közgyűlést, hogy elhunytuk felett érzett fájdalmának és őszinte részvételének jegyzőkönyvben adjon kifejezést.

Tisztelt Közgyűlés! Jelentésem végére értem és iparkodtam abban rövid vonásokban képet adni az Egyesület munkájáról, a munka eredményeiről, de egyúttal az egyesületi élet árnyoldalairól is.

Méltóztassék megengedni, hogy azzal a reménységgel zárhassam be előterjesztésemet, hogy amint a multban sikerült, a jövőben is sikerülni fog az Egyesület munkája és fennállása elé tornyosuló nehézségeket leküzdeni, különösen akkor, ha a tisztelt tag urak nem vonják meg az Egyesülettől a megfelelő támogatást, attól az Egyesülettől, amely eddig is minden erejéből azon volt, hogy munkaképességét, életrealitását bebizonyítsa.

Azt hiszem, az Egyesület multja és működése beigazolták annak a mondásnak az igazságát, hogy: egyesülésben van az erő és méltóztassék elhinni, hogy erre az erőre soha nem volt nagyobb szükség, mint éppen a mostani idők kíméletlen gazdasági harcában.

Nem a vezetőségen, hanem a tisztelt tagok akaratán fog múlni az, hogy ez az erő meglegyen és érvényesüljön az Egyesület legfőbb célja: a magyar erdőgazdaság felvirágoztatása érdekében.

Papp Béla: Mélyen tisztelt Közgyűlés! Méltóztassék megengedni, hogy az engem érintő elismerő szavakért köszönetet mondjak, de ezzel kapcsolatban meg kell említenem, hogy ebből a munkából annak oroszánrészt munkatársam, Nagyszalánczy Brunó vette ki, éveken át tanulmányozta az

idevágó külföldi vonatkozásokat és gyakorlati eredményeket. De hálátlan lennék, ha nem jelenteném itt ki, hogy a törvénytervezet nem készülhetett volna el olyan eredménnyel, ha az erdőbirtokosok, de különösen Biró Zoltán oly lelkesen nem támogattak volna bennünket. Ünnepelesen fogadom, hogy ennek a törvénynek a végrehajtásánál azokat a szempontokat fogom szem előtt tartani, melyek eddig is vezettek. Kérem az Egyesületet, támogasson tovább is bennünket és én ígérem, hogy azt a harmóniát, mely közöttünk fennáll és amelyre szükség van, ezt a harmóniát tovább is ápolni óhajtom és azt leendő utódomnak is szigorú kötelességévé teszem. (Élénk éljenzés.)

Elnök: Méltóztatnak tudomásul venni az ügyvezető jelentését? (Helyeslés.)

Tudomásul szolgál.

Elnök: Köszönetemet nyilvánítom Papp Béla szavaiért és amint már előbb is mondtam, az Egyesület mindenképp azon lesz, hogy tovább is, a törvény végrehajtásánál is, közreműködni kíván.

Most még csak egy kéresem van az Egyesület tagjaihoz. Teljesen lehetetlen és nem méltó a taghoz, hogy ez a hátralék mutakozzék a tagdíjakban. Igaz, nehéz időket élünk, de mégsem lehet ez, mert erkölcsi és becsületbeli kötelessége a tagdíj rendes fizetése mindenkinek, hogy érdekvépiiseletünk életképes legyen minden nehézség mellett is. Nagyon kérem, méltóztassék ezt megmondolni és a tagdíjakat, legalább a folyó évi tagdíjakat rendesen befizetni. Nagyon kérem, méltóztassanak összefogni és ennek az Egyesületnek létezését nem lehetetlenné tenni azzal, hogy nem fizetik a tagdíjakat.

Következik a tárgysorozat 3. pontja: jelentés az erdőtervényjavaslat tárgyalásáról.

Ügyvezető: A javaslat tárgyalása oly gyors tempóban ment, hogy a bizottságok jelentéseit nem tudtuk rendelkezésre bocsátani. Amikor a törvényjavaslatot a képviselőházban tárgyalták, oly értékes eszmecsere folyt, hogy az a legérdekesebb olvasmány tárgyat képezheti, ami erdőszemerkönyvtárban szerepelhet. Ennek kiadásához azonban pénz kell, pedig ezzel szeretnék kedveskedni tagjainknak. Azokban a beszédekben, amiket különösen báró Inkey Pál öméltósága, gróf Eszterházy Móric öexcellenciája és az előadó úr mondtak, igen sok olyan kijelentés foglaltatik, hogy a főiskolán tankönyvekbe kellene iktatni, mint útmutatókat. A tárgyalás remélhetőleg a felsőházban is sémán fog lebonyolódni. Én mindenesetre kijelenthetem, hogy a kormányzat nem nyújtott még olyan módot Egyesületünknek a hozzászóláshoz, mint a mostani kormányzat tette ennél a törvényjavaslatnál. (Éljenzés.)

Elnök: Attérünk a következő tárgyra, az igazgatóválasztmány javaslatára a magán-erdőtisztikarnak a tervbevett gazdatiszti gyám- és nyugdíjintézetbe leendő bekapcsolása tárgyában. Erre vonatkozólag a ma délielőtti választmányi ülés hozott határozatot.

Ügyvezető: Az a tiszteletteljes kéresem, hogy akinek erre nézve valamilyen javaslata van, méltóztassék azt az Egyesülethez eljuttatni. A bizottság ezt a tervezetet letárgyalta, de a választmány mégégyser átveszi a bizottság tervezetét és összeköttetést kíván keresni az OMGE-vel és a mezőgazdasági érdekeltségekkel. Méltóztassék erre vonatkozólag minden kérést vagy indítványt mielőbb az Egyesülethez eljuttatni. Még ebben a hónapban.

Elnök: Kíván valaki hozzászólni? (Senki.)

Január elején tartunk egy választmányi ülést, amelyen az Egyesület véglegesen állást foglal ebben a kérdésben.

Még egy indítványunk érkezett.

Ügyvezető: Az indítvány szabályszerű időben érkezett be, amely a következőképp szól: „T. Országos Erdészeti Egyesület, Budapest. A folyó évi december 21-én tartandó közgyűlésen tisztelettel kérem az alábbi indítványom szíves tárgyalását: Indítványozom, hogy a m. kir. kormánynál javaslat tétessék új vadásztörvény alkotására. Ezen új törvénybe intézkedések veendők fel, amelyek a vadkárok megakadályozására szolgálnak, rendezi a vadak etetését, itatását, őrzését és főképpen a vadkárok rendezését. Lehetetlen állapot, hogy a nagyvadak a vadászati tilalmi időben csoportosan átvonulnak mezőgazdasági területeken, nagy károkat okoznak s ezekért a károkért senki sem felel. Károkat okoz a vad az erdősítésekben, a nagyobb erdőkkel határos gyümölcsösökben is. Szükséges tehát, hogy intézkedés történjék a nagyobb erdőségekben a megfelelő kerítések készítésére, valamint a vadak kötelező etetésére és itatására. Kiváló tisztelettel: Rácz Géza földbirtokos, az Országos Erdészeti Egyesület rendes tagja.”

Tisztelt Közgyűlés! Méltóztatik emlékezni, hogy ezzel maga az Egyesület is foglalkozott és az igen értékes tanulmányok egész sorozata jelent meg lapunkban erre nézve. A választmány érzi, hogy erre nézve új törvény szükséges, azonban éppen úgy, mint az erdőtörvénynél, csak a vadászérdekeltségekkel együtt kíván eljárni. Tehát méltóztassék hozzájárulni, hogy velük együtt lépjünk sorompóba, hogy erre nézve egy megnyugvásra szolgáló törvény lépjen életbe. (Helyeslés.)

Elnök: Nagyon kérem, hogy a mai ünnepi hangulattal szolgáljuk a jövőre nézve is a magyar erdészet érdekeit. Méltóztassék az Egyesületet a jövőben is támogatni, a tagdíjakat rendesen fizetni, mert anélkül az Egyesület létezni nem tud.

A mai közgyűlést bezárom.

Írói tiszteletdíjak. Az Országos Erdészeti Egyesület 1930. évi május hó 30-án tartott igazgatóválasztmányi ülésében elhatározta, hogy az egyesület 1930. évi július 1-étől kezdődően az Erdészeti Lapokban megjelenő cikkekért írói tiszteletdíjat fizessen. És pedig: a szerkesztő részéről átdolgozást nem igénylő cikkekért 16 oldalas ívenként 64 pengőt, fordításokért vagy átdolgozást igénylő cikkekért 16 oldalas ívenként 32 pengőt, egyszerű közleményekért 16 oldalas ívenként 24 pengőt. Szíves tudomásulvétel végett közli a kiadóhivatal.
